

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22.09.2004, sp. zn. 30 Cdo 1765/2004, ECLI:CZ:NS:2004:30.CDO.1765.2004.1

Číslo: 88/2005

Právní věta: V případě, že jeden ze svědků (pisatel, předčítatel) allografní závěti pořízené ve smyslu ustanovení § 476c obč. zák. nespĺňuje podmínky vymezené ustanoveními § 476e a § 476f obč. zák. pouze ve vztahu k některému z více dědiců povolanych k dědění touto závětí, pak je závěť neplatná pouze v části týkající se tohoto dědice (§ 41 obč. zák.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 22.09.2004

Spisová značka: 30 Cdo 1765/2004

Číslo rozhodnutí: 88

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dědictví

Předpisy: § 41 odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.
§ 476 odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.
§ 476f odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbirkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 3. 7. 2002 Okresní soud v Benešově zahájil řízení o dědictví po V. F., zemřelém 22. 6. 2002 (dále též jen „zůstavitel“). Provedením úkonů v řízení o dědictví pověřil podle ustanovení § 38 o. s. ř. notáře JUDr. M. J.

Usnesením ze dne 29. 4. 2003 O k r e s n í s o u d v Benešově rozhodl, že J. V. a S. V. „nejsou dědici V. F.“ Vycházel ze závěru, že oba jmenovaní byli k dědění po zůstaviteli povoláni závětí zůstavitele pořízenou dne 18. 5. 2002; že tato závěť sice „obsahuje formální náležitosti předepsané pro takovou formu závěti v ustanovení § 476c obč. zák.“, je však neplatná, protože jeden ze svědků závěti, pisatel závěti C. V., je vnukem závěti povolaneho dědice S. V.

K odvolání J. V. a S. V. K r a j s k ý s o u d v Praze usnesením ze dne 17. 12. 2003, doplněným usnesením ze dne 23. 1. 2004, usnesení Okresního soudu v Benešově ze dne 29. 4. 2003 jako věcně správné potvrdil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Dospěl k závěru, že „působí-li C. V. – osoba blízká S. V. (vztah děda a vnuk) při zřizování závěti jako svědek a zároveň jako pisatel, je závěť, nebyla-li podepsána zákonem stanovenými dalšími způsobilými svědky (3 způsobilí svědci), neplatná v celém rozsahu a nikoliv jen ohledně toho, co se takovému dědici odkazuje – v dané věci S. V.“, a protože J. V. a S. V. „své dědictvé právo odvozují“ ze

závěti porízené zůstavitelem dne 18. 5. 2002, „nelze dojít k závěru, že jim svědčí dědické právo po zůstaviteli.“

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal J. V. dovolání. Přípustnost dovolání dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Nesouhlasí s tím, že soudy obou stupňů dospěly k závěru, že i on není dědicem po zůstaviteli proto, že „C. V., který byl při pořizování závěti pisatelem a zároveň jeden z podepsaných svědků, je vnukem S. V., jednoho z dědiců uvedených v závěti, a tudíž je závěť neplatná s poukazem na ustanovení § 476f obč. zák.“ a neposoudily závěť jako neplatnou pouze v části týkající se S. V. Zásadní význam napadeného rozhodnutí spatřuje v „interpretaci dotčených ustanovení dědického práva“, když „oba soudy po právní stránce dané ustanovení vyložily zcela v rozporu s výkladem základních ustanovení občanského zákoníku.“ Navrhuje, aby Nejvyšší soud ČR rozhodnutí odvolacího soudu i rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových ve vyjádření k dovolání J. V. vyjádřila souhlas s obsahem rozhodnutí odvolacího soudu a navrhla, aby Nejvyšší soud České republiky dovolání zamítl.

Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé (§ 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.), jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil (§ 237 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.), nebo jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.).

Dovolání je také přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo změněno usnesení soudu prvního stupně nebo jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl jinak než v dřívějším usnesení proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější usnesení zrušil, anebo jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, jestliže dovolání není jinak přípustné a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené usnesení má po právní stránce zásadní význam, a to v případech, kdy usnesením odvolacího soudu bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o žalobě na obnovu řízení, o zamítnutí návrhu na změnu rozhodnutí podle ustanovení § 235h odst. 1, věty druhé, o. s. ř., ve věci konkursu a vyrovnání, o žalobě pro zmatečnost, o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, ve věci zastavení výkonu rozhodnutí, ve věci udělení příklepu ve výkonu rozhodnutí, o rozvrhu rozdělované podstaty ve výkonu rozhodnutí nebo o povinnostech vydražitele uvedeného v ustanoveních § 336m odst. 2 (§ 336n) a v § 338za o. s. ř. (§ 238 a § 238a o. s. ř.).

Dovolání je rovněž přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a řízení zastaveno, popřípadě věc byla postoupena orgánu, do jehož pravomoci náleží (§ 239 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.), jímž bylo v průběhu odvolacího řízení rozhodnuto o tom, kdo je procesním nástupcem účastníka, o zastavení řízení podle ustanovení § 107 odst. 5 o. s. ř., o vstupu do řízení na místo dosavadního účastníka podle ustanovení § 107a o. s. ř., o přistoupení dalšího účastníka podle ustanovení § 92 odst. 1 o. s. ř. a o záměně účastníka podle ustanovení § 92 odst. 2 o. s. ř. (§ 239 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.), jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o zastavení řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. (§ 239 odst. 2 písm. a/ o. s. ř.), jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o tom, kdo je procesním nástupcem účastníka, o zastavení řízení podle ustanovení § 107 odst. 5 o. s. ř., o vstupu do řízení na místo dosavadního účastníka podle ustanovení § 107a o. s. ř., o přistoupení dalšího účastníka podle ustanovení § 92 odst. 1 o. s. ř. a o záměně účastníka podle ustanovení § 92 odst. 2 o. s. ř. (§ 239 odst. 2 písm. b/ o. s. ř.), nebo jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí návrhu (žaloby), ledaže by byl odmítnut návrh na předběžné opatření podle ustanovení § 75a o. s. ř. (§ 239 odst. 3 o. s. ř.).

Ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. podmiňuje přípustnost dovolání proti usnesení odvolacího soudu tím, že jde o usnesení ve věci samé.

Pojem „věc sama“ je právní teorií i soudní praxí vykládán jako věc, která je tím předmětem, pro který se řízení vede. V řízení o dědictví jde o to, aby rozhodnutím soudu byly deklarovány právní vztahy vzniklé v důsledku smrti zůstavitele. Věcí samou jsou zde práva a povinnosti majetkové povahy ve svém souhrnu tvořící dědictví po zůstaviteli.

Podle ustanovení § 175b, věty první, o. s. ř. účastníky řízení jsou ti, o nichž lze mít důvodně za to, že jsou zůstavitelovými dědici, a není-li takových osob, stát.

Účastníky řízení o dědictví jsou navrhovatel a ti, které zákon za účastníky označuje (§ 94 odst. 2 o. s. ř.). Zákon účastníky řízení o dědictví označuje v ustanovení § 175b o. s. ř. Účastenství v dědickém řízení v tomto případě odráží hmotné dědické právo a směřuje k tomu, aby byla zjištěna osoba, která skutečně vstoupí do práv a povinností zůstavitele, popřípadě aby bylo zjištěno, že zůstavitel nemá dědice, který by nabyl dědictví, a že proto dědictví musí ve smyslu § 462 obč. zák. připadnout státu.

Podle ustanovení § 175k odst. 1 o. s. ř., jestliže někdo před potvrzením nabytí dědictví tvrdí, že je dědicem, a popírá právo jiného dědice, který dědictví neodmítl, vyšetří soud podmínky dědického práva obou a jedná dále s tím, u koho má za to, že je dědicem. Podle ustanovení § 175k odst. 2, věty první, o. s. ř., závisí-li však rozhodnutí o dědickém právu na zjištění sporných skutečností, odkáže soud usnesením po marném pokusu o smír toho z dědiců, jehož dědické právo se jeví jako méně pravděpodobné, aby své právo uplatnil žalobou.

V posuzovaném případě - jak vyplývá z obsahu spisu - vznikl v průběhu řízení mezi účastníky spor o dědické právo (mezi účastníky je sporné, zda J. V. a S. V. jsou dědici zůstavitele podle závěti pořízené zůstavitelem dne 18. 5. 2002). Protože rozhodnutí o tomto sporu nezávisí na zjištění sporných skutečností (všechny skutečnosti potřebné pro posouzení, zda závěť zůstavitele je z hlediska svého obsahu platným právním úkonem, jsou nesporné), správně soud prvního stupně přistoupil k vydání usnesení podle ustanovení § 175k odst. 1 o. s. ř.

Z ustanovení § 175k odst. 1 o. s. ř. vyplývá, že soud po vyšetření podmínek dědického práva jedná dále s tím, u koho má za to, že je dědicem. Usnesením vydaným podle tohoto ustanovení může být rozhodnuto - jak vyplývá z jeho znění - pouze o tom, s kým (tj. s kterým z dosavadních účastníků řízení, mezi nimiž je spor o dědické právo) bude nadále jednáno jako s osobou, o níž lze mít důvodně za to, že je dědicem, a, je-li to potřebné, jaký je dědický titul této osoby (při pozitivním vymezení),

popřípadě s kým (tj. s kterým z dosavadních účastníků řízení, mezi nimiž je spor o dědické právo) nadále nebude jednáno, neboť lze mít důvodně za to, že není dědicem (při negativním vymezení). Tímto usnesením se totiž řeší (vyšetřují) podmínky dědického práva pro účely průběhu řízení a má význam jen pro vymezení účastníků řízení o dědictví; na jeho základě soud v dědickém řízení považuje za účastníka řízení ve smyslu ustanovení § 175b, věty první, o. s. ř. tu osobu, o níž bylo pravomocně rozhodnuto, že s ní bude dále jednáno, popřípadě přestane považovat za účastníka řízení toho, o němž bylo pravomocně rozhodnuto, že s ním nadále nebude jednáno.

I když usnesení vydané podle ustanovení § 175k odst. 1 o. s. ř. nepředstavuje – jak vyplývá z výše uvedeného – konečné řešení dědického práva; o něm může být rozhodnuto jen v usnesení o dědictví (§ 175q o. s. ř.), a má proto své opodstatnění jen při nezměněném skutkovém základu věci; vyjdou-li dodatečně najevo nové skutečnosti, rozhodné pro posouzení dědického práva (a tím i pro okruh účastníků dědického řízení), ztrácí usnesení své právní účinky, je usnesením ve věci samé, neboť je jím, byť v omezeném rozsahu, rozhodováno o předmětu, pro který se dědické řízení vede (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 1. 2004, sp. zn. 30 Cdo 1874/2002, uveřejněné v časopise Soudní judikatura pod č. 67, ročník 2004).

Dovolatel dovoláním napadá usnesení odvolacího soudu, jímž bylo usnesení soudu prvního stupně ve věci samé potvrzeno. Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. dovolání proti tomuto výroku není přípustné, a to již proto, že ve věci nebylo soudem prvního stupně vydáno rozhodnutí ve věci samé, které by bylo odvolacím soudem zrušeno. Dovolání J. V. proti usnesení odvolacího soudu tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo odvolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže odvolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé po právní stránce zásadní význam skutečně má.

V projednávané věci odvolací soud řešil právní otázku platnosti závěti učiněné ve smyslu ustanovení § 476c obč. zák. za situace, kdy svědek závěti je osobou blízkou jen některému z více závětí povolaných dědiců; tedy otázku výkladu ustanovení § 476c odst. 1 obč. zák. v souvislosti s ustanoveními § 476f obč. zák. a § 41 obč. zák. Tato právní otázka dosud nebyla v rozhodování odvolacího soudu vyřešena. Vzhledem k tomu, že její posouzení bylo pro rozhodnutí projednávané věci významné (určující), představuje napadené usnesení odvolacího soudu rozhodnutí, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Dovolací soud proto dospěl k závěru, že dovolání J. V. proti usnesení odvolacího soudu je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání usnesení odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že dovolání J. V. je opodstatněné.

V posuzovaném případě bylo z hlediska skutkového stavu zjištěno, že zůstavitel, který nemohl psát, projevil svoji poslední vůli dne 18. 5. 2002 před svědky Č. V., J. P. a M. P.. Listinu obsahující zůstavitelovu poslední vůli napsal C. V. a přečetl ji J. P. C. V. je vnukem S. V.

Dovolatel v dovolání namítá, že soudy obou stupňů dospěly k nesprávnému závěru, že i on není

dědicem po zůstaviteli proto, že „C. V., který byl při pořizování závěti pisatelem a zároveň jeden z podepsaných svědků, je vnukem S. V., jednoho z dědiců uvedených v závěti, a tudíž je závěť neplatná s poukazem na ustanovení § 476f obč. zák.“ a neposoudily závěť jako neplatnou pouze v části týkající se S. V.

Podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. lze dovolání odůvodnit tím, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Právním posouzením je činnost soudu, při níž aplikuje konkrétní právní normu na zjištěný skutkový stav, tedy dovozuje ze skutkového zjištění (skutkové podstaty), jaká mají účastníci podle příslušného právního předpisu práva a povinnosti. Při aplikaci práva jde tedy o to, zda byl použit správný právní předpis a zda byl také správně vyložen.

Při posouzení platnosti závěti zůstavitele ze dne 18. 5. 2002 je třeba podle ustanovení § 873 obč. zák. vycházet z právních předpisů účinných v době, kdy byl tento právní úkon učiněn, tj. ze zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákonů č. 58/1969 Sb., č. 131/1982 Sb., č. 94/1988 Sb., č. 188/1988 Sb., č. 87/1990 Sb., č. 105/1990 Sb. a č. 116/1990 Sb., č. 87/1991 Sb., č. 509/1991 Sb., č. 264/1992 Sb., č. 267/1994 Sb., č. 104/1995 Sb., č. 118/1995 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 89/1996 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 91/1998 Sb., č. 165/1998 Sb., č. 363/1999 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 103/2000 Sb., č. 159/1999 Sb., č. 227/2000 Sb., č. 367/2000 Sb., č. 229/2001 Sb., č. 501/2001 Sb., č. 317/2001 Sb., č. 135/2002 Sb.

Z obsahu dovolání vyplývá, že dovolatel vytýká odvolacímu soudu, že nesprávně vyložil ustanovení § 476c odst. 1 obč. zák. v souvislosti s ustanoveními § 476f obč. zák. a § 41 obč. zák. Tato námitka je opodstatněná.

Podle ustanovení § 476c odst. 1 obč. zák. zůstavitel, který nemůže číst nebo psát, projeví svoji poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, která musí být přečtena a přítomnými svědky podepsána. Přitom musí před nimi potvrdit, že listina obsahuje jeho poslední vůli. Pisatelem a předčítatelem může být i svědek; pisatel však nesmí být zároveň předčítatelem.

Podle ustanovení § 476c odst. 2 obč. zák. v listině musí být uvedeno, že zůstavitel nemůže číst nebo psát, kdo listinu napsal a kdo nahlas přečetl a jakým způsobem zůstavitel potvrdil, že listina obsahuje jeho pravou vůli. Listinu musí svědci podepsat.

Podle ustanovení § 476e obč. zák. svědky mohou být pouze osoby, které jsou způsobilé k právním úkonům. Svědky nemohou být osoby nevidomé, neslyšící, němé, ty, které neznají jazyk, ve kterém se projev vůle činí, a osoby, které mají podle závěti dědit.

Podle ustanovení § 476f obč. zák. závětí povolány ani zákonný dědic a osoby jim blízké nemohou při pořizování závěti působit jako úřední osoby, svědci, pisatelé, tlumočníci nebo předčítatelé.

Podle ustanovení § 41 obč. zák., vztahuje-li se důvod neplatnosti jen na část právního úkonu, je neplatnou jen tato část, pokud z povahy právního úkonu nebo z jeho obsahu anebo z okolností, za nichž k němu došlo, nevylučuje, že tuto část nelze oddělit od ostatního obsahu.

Ustanovení § 476c obč. zák. zpřísňuje podmínky pro pořizování allografní závěti osobami, které nemohou číst nebo psát. Listina obsahující zůstavitelovu závěť (dále již jen „listina“) musí v tomto případě obsahovat označení osoby zůstavitele; údaj o tom, že zůstavitel nemůže číst nebo psát; celý obsah zůstavitelovy poslední vůle, a to v řeči, kterou svědci, pisatel i předčítatel znají, neboť na rozdíl od allografní závěti pořizené ve smyslu ustanovení § 476b obč. zák. tyto osoby musejí znát obsah závěti; jméno osoby, která listinu napsala (pisatel); jméno osoby, která listinu nahlas přečetla (předčítatel); údaj o tom, jakým způsobem zůstavitel potvrdil, že listina obsahuje jeho pravou vůli;

podpisy všech tří svědků (pisatel a předčítatel listinu podepsat nemusí, nejsou-li současně svědky). Zvláštní povaha úkonu závěti učiněné ve smyslu ustanovení § 476c obč. zák., vyplývající z oslabené pozice zůstavitele při pořizování takové závěti, vyžaduje, aby všichni tři svědkové úkonu, včetně pisatele a předčitatele, nejsou-li též svědky, byli současně a nepřetržitě přítomni při celém úkonu pořizování závěti, tedy při prohlášení zůstavitele o tom, jaká je jeho poslední vůle; při sepisu listiny; při jejím přečtení; při tom, když zůstavitel potvrdí, že listina obsahuje jeho pravou vůli, a při podpisu svědků. Jen takový výklad ustanovení § 476c odst. 1 obč. zák. totiž vyjadřuje žádoucí ochranu práv zůstavitele při činění tak zásadního právního úkonu, jakým je pořizování závěti (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 5. 2004, č. j. [30 Cdo 164/2004](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura pod č. 125, ročník 2004).

Ustanovení § 476f obč. zák. vymezuje okruh osob, které nemohou při pořizování závěti působit jako úřední osoby, svědci, pisatelé, tlumočníci nebo předčítatelé. Závětí povolaným dědicům, osobám, kterým svědčí dědické právo po zůstaviteli ze zákona (zákonným dědicům), a osobám jim blízkým tak zákon nepřiznává způsobilost být svědky závěti proto, že u těchto osob nelze – s ohledem na jejich vztah k zůstavitelově majetku nebo k těm, kterým tento majetek má jako zůstavitelovým dědicům připadnout – předpokládat, že by své svědectví o zůstavitelově poslední vůli poskytli vždy pravdivě nebo že by jejich svědectví o zůstavitelově poslední vůli muselo být vždy a každým pokládáno za věrohodné.

Pokud by některý ze svědků allografní závěti pořizené ve smyslu ustanovení § 476c obč. zák. nesplňoval podmínky vymezené ustanoveními § 476e a § 476f obč. zák., byla by uvedená závěť neplatná (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 4. 1997, sp. zn. [2 Cdon 988/96](#), uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 59, ročník 1998).

V případě, že svědek (pisatel, předčítatel) allografní závěti pořizené ve smyslu ustanovení § 476c obč. zák. nesplňuje podmínky vymezené ustanoveními § 476e a § 476f obč. zák. pouze ve vztahu k některému z více dědiců povolaných k dědění touto závětí, pak je tato závěť neplatná pouze v části týkající se tohoto dědice (§ 41 obč. zák.). Z povahy právního úkonu závěti, jako dědického titulu, totiž nevyplývá, že povolání jednotlivých dědiců k dědění nelze vzájemně oddělit, o čemž svědčí i ustanovení § 461 odst. 2 obč. zák., podle kterého, nenabude-li dědictví dědic ze závěti, nastupují místo něho dědici ze zákona; nabude-li se ze závěti jen část dědictví, nabývají zbývající části dědici ze zákona. Bez povšimnutí současně nelze ponechat ani okolnost, že uvedená interpretace citovaných zákonných ustanovení umožňuje alespoň částečnou realizaci vůle zůstavitele vyjádřené v závěti, oproti opačnému výkladu daných zákonných ustanovení, který by uplatnění zůstavitelovy vůle zcela znemožnil.

Z popsaných důvodů považoval dovolací soud za překonané závěry, ke kterým dospěl Krajský soud v Praze v rozhodnutí ze dne 19. 9. 1952, sp. zn. 17 Ok 281/52, uveřejněném ve Sbírce rozhodnutí československých soudů pod č. 35, ročník 1953, a které převzal do odůvodnění dovoláním napadeného usnesení i odvolací soud.

Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu není správné. Nejvyšší soud České republiky proto usnesení odvolacího soudu zrušil (§ 243b odst. 1, část věty za středníkem, o. s. ř.) Vzhledem k tomu, že důvod, pro který bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí i na usnesení soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České republiky i toto rozhodnutí a věc vrátil Okresnímu soudu v Benešově k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta druhá, o. s. ř.).